

Rim vahiyni o'rnatadi — O'n uchinchi raqam

Rimning bahs-munozaralari: Hayvon suratining so'nggi sinovini anglash

Jeff Pippenger

2024-09-01

Hozirgi masala haqidagi tushunchamizni yakunlash maqsadida Advent tarixida yuz bergan turli bahs-munozaralarni qator ustiga qator qilib bir joyga jamlar ekanmiz, biz besh payg'ambarlik yo'nalishidan tanlab olingan ayrim xususiyatlarni ko'rib chiqdik. Birinchi yo'nalish ayni paytda oxirgi yo'nalish hamdir, chunki har ikkala bahs ham to'g'ridan-to'g'ri Doniyor o'n birinchi bobning o'n to'rtinchi oyatidagi "sening xalqingning talonchilari"ga asoslangan edi. Biz Doniyor kitobidagi Uriya Smit va Jeyms Uaytning bahslarini hamda "kundalik" haqidagi bahsni ko'rib chiqdik. So'ng 1989 yilda Doniyor o'n birinchi bobning oxirgi olti oyati muhrdan yechilgandan keyin yuzaga kelgan shimol shohi haqidagi bahsni ko'rib chiqdik. Keyin esa Yo'el kitobidagi to'rt hasharotni ko'rib chiqdik. Bu yo'nalishlarning har biriga qo'shilishi mumkin bo'lgan yana juda ko'p narsalar bor, biroq biz shunchaki Rim mavzusi bilan bog'liq haqiqatlarni rad etgan qarashlarga hissa qo'shgan ayrim xususiyatlarni ajratib ko'rsatmoqdamiz.

Besh tarix, ammo birinchisi ayni paytda oxirgisi ham bo'lgani uchun, oltita chiziqni ifodalaydi. Bu qarama-qarshilik chiziqlari uchun bashoratli manzara oxirgi kunlardir; shu sababli, bu chiziqlar hayvonning suratiga oid sinov davrida qo'llanilishi kerak.

"Rabbiy menga yirtqichning surati sinov muddati yopilishidan oldin shakllantirilishini aniq ko'rsatdi; chunki bu Xudoning xalqi uchun buyuk sinov bo'ladi, va ular aynan shu orqali o'zlarining abadiy taqdirini belgilab oladilar...."

"Bu — Xudoning xalqi muhrlanishidan oldin ular boshdan kechirishi lozim bo'lgan sinovdir." Manuscript Releases, 15-jild, 15.

Hayvonning surati shakllanishining sinovi, bahs-munozaraning boshqa olti yo'nalishida bo'lgani kabi, Rimning bashoriy mavzusiga oid bir sinovdir. Xudoning xalqi muhrlanishidan oldin yuz beradigan buyuk sinov Rim hayvonining suratining shakllanishi haqidadir. Hayvon — papalik hokimiyatidir, va Qo'shma Shtatlar tez orada keladigan yakshanba qonuni tomon ildamlar ekan, papalik hokimiyatining suratini shakllantiradi.

"Amerika Qo'shma Shtatlari hayvonning suratini barpo etishi uchun, diniy hokimiyat fuqaroviy hukumatni shunday darajada nazorat qilishi kerakki, davlatning hokimiyati ham jamoat tomonidan o'z maqsadlarini amalga oshirish uchun ishga solinsin." The Great Controversy, 443.

Amerika Qo'shma Shtatlaridagi o'sha yakshanba qonuni hayvonning surati Amerika Qo'shma Shtatlarida to'liq shakllantirilganini ko'rsatadi.

"Ammo dunyoviy hokimiyat yordamida diniy bir majburiyatni majburan ijro ettirishning ayni o'zida, cherkovlar o'zlari maxluqqa bir suratni barpo etgan bo'lur edilar; shu bois, Qo'shma

Shtatlarda yakshanbaga rioya etishni majburan joriy qilish maxluq va uning suratiga sajda qilishni majburan joriy etish bo'lur edi." The Great Controversy, 449.

Yakshanba qonuni qabul qilingan paytda, hayvonning surati Amerika Qo'shma Shtatlarida to'la shakllangan bo'ladi; shundan so'ng Amerika Qo'shma Shtatlari Xudodan butunlay uziladi va butun dunyoni hayvonning suratini hosil qilishga majbur etish borasidagi o'zining bashoratli ishini boshlaydi. Amerika Qo'shma Shtatlarida yakshanba qonuni joriy etilganda, Shayton dunyo xalqlarini butun dunyo xalqlarini qamrab oladigan hayvonning suratini hosil qilish jarayonini takrorlashga yetaklashdagi o'zining ajoyib ishini boshlaydi.

"Papalik institutini Xudoning qonunini buzgan holda joriy etuvchi farmon bilan xalqimiz o'zini solihlikdan butunlay uzib qo'yadi. Protestantizm o'z qo'lini jarlik uzra cho'zib, Rim hokimiyatining qo'lini ushlaganida, tubsizlik uzra qo'l uzatib, Spiritizm bilan qo'l ushlaganida, ushbu uch karra ittifoq ta'siri ostida mamlakatimiz o'z Konstitutsiyasining protestant va respublikachi hukumat sifatidagi har bir prinsipini rad etganida va papalikning yolg'onlari hamda aldovlarini yoyish uchun sharoit yaratganida, ana shunda biz Shaytonning g'aroyib faoliyat ko'rsatish vaqti kelganini hamda oxirat yaqin ekanini bilishimiz mumkin." Guvohliklar, 5-jild, 451.

Yaqinda Qo'shma Shtatlarda qabul qilinadigan yakshanba qonuni vaqtida, Shayton Qo'shma Shtatlar bilan hamkorlikda har bir xalqni cherkov va davlat tizimini barpo etishda hamda yakshanba ibodatini majburan joriy etishda Qo'shma Shtatlar o'rnagiga ergashishga majbur qiladi.

"Shayton yer yuzida yashovchilarni aldash uchun mo'jizalar ko'rsatadi. Spiritizm o'z ishini o'liklar qiyofasiga kirish orqali amalga oshiradi. Xudoning ogohlantiruvchi xabarlarini eshitishni rad etadigan diniy tashkilotlar kuchli aldanishga duchor bo'ladilar va avliyolarni quvg'in qilish uchun fuqaroviy hokimiyat bilan birlashadilar. Protestant cherkovlari amrlarni saqlovchi Xudoning xalqini quvg'in qilishda papalik hokimiyati bilan birlashadilar. Bu esa insonlarning vijdonlari ustidan ruhiy zulm o'tkazadigan buyuk quvg'in tizimini tashkil etuvchi o'sha hokimiyatdir."

"U qo'zichoqnidek ikkita shoxga ega edi, va ajdahodek so'zlar edi.' Garchi odamlar Xudoning Qo'zichog'ining izdoshlari ekanliklarini da'vo qilsalar-da, ular ajdahoning ruhi bilan sug'oriladilar. Ular muloyim va kamtar ekanliklarini da'vo qiladilar, biroq Shaytonning ruhi bilan so'zlaydilar va qonun chiqaradilar; o'z amallari bilan esa da'vo qilayotganlarining mutlaqo aksi ekanliklarini ko'rsatadilar. Qo'zichoqqa o'xshash bu hokimiyat Xudoning amrlarini tutadigan va Iso Masihning guvohligiga ega bo'lganlarga qarshi urush ochishda ajdaho bilan birlashadi. Va Shayton protestantlar va papachilar bilan birlashib, ular bilan hamjihatlikda bu dunyoning xudosi sifatida ish ko'radi, odamlarga xuddi ular uning saltanatining fuqarolari bo'lgandek amr beradi, ularni o'z xohishiga ko'ra tasarruf etish, boshqarish va nazorat qilish uchun."

"Agar odamlar Xudoning amrlarini oyoq osti qilishga rozi bo'lmasalar, ajdahoning ruhi namoyon bo'ladi. Ular qamoqqa tashlanadi, kengashlar oldiga olib kelinadi va jarimaga tortiladi. 'U kichik va buyuk, boy va kambag'al, ozod va qul bo'lganlarning hammasiga o'ng qo'llariga yoki peshonalariga bir tamg'a oldiradi' [Vahiy 13:16]. 'Unga mahluqning suratiga

jon baxsh etish qudrati berildi, toki mahluqning surati ham gapirsin va mahluqning suratiga sajda qilmaydiganlarning barchasi o'ldirilsin' [15-oyat]. Shunday qilib, Shayton Yahovaning huquq va imtiyozlarini o'zlashtirib oladi. Gunoh odami Xudoning o'rniga o'tirib, o'zini Xudo deb e'lon qiladi va Xudodan yuqori turib ish ko'radi." Manuscript Releases, 14-jild, 162.

Papalik hokimiyati yirtqichdir, Birlashgan Millatlar Tashkiloti ajdahodir va Amerika Qo'shma Shtatlari soxta payg'ambardir. Masihga qarshining ma'nosi borasida adashib qoladiganlar, ya'ni ham Shaytonning o'zi, ham Shaytonning yerdagi vakili bo'lgan Rim papasi kim ekanini anglamaydiganlar, oxir-oqibat Masihga qarshining tomonida bo'lib qoladilar.

Amerika Qo'shma Shtatlari gunoh odami emas. Gunoh odami maxluq antixristdir va u Shaytonning yerdagi vakilidir. Papalikni yer yuzining taxtiga o'tqazadigan qudratni papalikning o'zi bilan adashtirish Pavlus tomonidan haqiqatni sevmaslikning dalili sifatida ko'rsatiladi. 2 Salonikaliklarga maktubning ikkinchi bobida bayon qilinganidek, papalik hokimiyati ochiq namoyon bo'lishi uchun butparast Rim olib tashlanmaguncha papalik hokimiyatini tiyib turgan butparast Rimning bashoratli munosabatini rad etish — Muqaddas Ruhning to'kilishini rad etib, Pavlus "kuchli adashish" deb atagan nopok ruhning to'kilishini qabul qilishdir. Shunday ekan, qadimgi payg'ambarlarning har biri o'zlari yashagan kunlardan ko'ra ko'proq oxirgi kunlar haqida bevosita so'zlagan.

"Qadimgi payg'ambarlarning har biri o'z zamoni uchun emas, balki bizning zamonimiz uchun ko'proq gapirgan; shu bois ularning bashoratlari biz uchun amaldadir. 'Endi bu narsalarning hammasi ularga ibrat bo'lsin deb yuz berdi; va ular dunyoning oxiri yetib kelgan bizlarni ogohlantirish uchun yozilgandir.' 1 Corinthians 10:11. 'Ular o'zlariga emas, balki sizlarga xizmat qilganlari ularga ayon qilindi; bu narsalar endi osmondan yuborilgan Muqaddas Ruh orqali sizlarga xushxabarni va'z qilganlar tomonidan sizlarga ma'lum qilindi; farishtalar esa bu narsalarga nazar solishni orzu qiladilar.' 1 Peter 1:12...."

"Muqaddas Kitob o'z xazinalarini ana shu so'nggi avlod uchun to'plab, bir joyga jamlagan. Eski Ahd tarixidagi barcha buyuk voqealar va tantanavor hodisalar bu so'nggi kunlarda jamoatda takrorlangan va takrorlanmoqda." Selected Messages, 3-kitob, 338, 339.

Butparast Rim va 2 Salonikaliklarga bayon etilgan gunoh odami oxirgi kunlardagi Qo'shma Shtatlar va papalik Rimini ifodalaydi. Bu haqiqatni noto'g'ri tushunish, boshqa narsalar qatorida, shuni ko'rsatadiki, hatto biror kishi o'zining shaxsiy talqinini "tip va antitip" tamoyiliga asoslayotganini da'vo qilsa ham, aslida u "tip va antitip"ni tushunmaydi. Qo'shma Shtatlar muqaddas tarixda bir necha hokimiyatlar orqali timsollangan. Ikki shoxli har bir hokimiyat, xoh u Isroilning shimoliy va janubiy shohliklari bo'lsin, xoh Midiya-Fors imperiyasi bo'lsin, yoxud Sado'm va Misr orqali ifodalangan xudosiz Fransiya bo'lsin, oxirgi kunlarda Qo'shma Shtatlarni ifodalaydi.

Amerika Qo'shma Shtatlari vahshiy hayvonning suratini hosil qiladigan davr Doniyorning ikkinchi bobidagi temir va loy orqali, shuningdek Doniyorning sakkizinchi bobida erkak va ayol sifatida namoyon bo'ladigan kichik shox orqali, hamda Ilyosning Karmil tog'idagi guvohligida Baal payg'ambarlari va butazor ruhoniylari orqali timsollangan. Hirodning mastona tug'ilgan kun

ziyofati haqidagi guvohlikda Salome Amerika Qo'shma Shtatlarining timsolidir. Pergamon Amerika Qo'shma Shtatlarining timsoli bo'lib, oxirgi kunlardagi papalik hokimiyatining timsoli bo'lgan Tiyyatiraga olib boradigan murosani aniqlab beradi.

496-yilda franklar qiroli bo'lgan Kloviz Ronald Reygan davridagi Amerika Qo'shma Shtatlarini timsollaydi. 533-yildagi Yustinian Yakshanba qonunidan oldingi Donald Trampni ifodalaydi. Har bir timsolda Amerika Qo'shma Shtatlari so'nggi kunlardagi papalik hokimiyatiga bo'ysunib bosh egadigan qudratni ifodalaydi. Bo'ysunib bosh egadigan bu qudrat Rimga ta'zim bajo keltirayotgan sifatida tasvirlanadi. "Ta'zim" amali bosh bo'lgan qiroлга egilishni ham o'z ichiga oladi.

Qo'zichoqqa o'xshash shoxlarga ega bo'lgan hayvon bilan ifodalangan hokimiyat Amerika Qo'shma Shtatlari ekani va Rim o'z ustunligining alohida e'tirofi deb da'vo qiladigan yakshanbaga rioya etishni Amerika Qo'shma Shtatlari majburiy tarzda joriy qilganida, bu bashorat bajo bo'lishi ko'rsatib berilgan. Ammo papalikka ko'rsatiladigan bu ehtiromda Amerika Qo'shma Shtatlari yolg'iz bo'lmaydi. Bir zamonlar Rimning hukmronligini tan olgan mamlakatlarda uning ta'siri hanuzgacha barham topganidan yiroqdir. Bashorat esa uning qudrati qayta tiklanishini oldindan aytadi. "Men uning boshlaridan birini go'yo o'lim darajasida yaralangan holda ko'rdim; ammo uning halokatli yarasi tuzaldi, va butun dunyo hayvonga hayrat bilan ergashdi." 3-oyat. Halokatli yaraning yetkazilishi 1798-yilda papalikning qulashiga ishora qiladi.

"Shundan so'ng, — deydi payg'ambar, — 'uning o'limli yarasi tuzaldi; va butun dunyo hayvonning ortidan hayrat bilan ergashdi.' Pavlus 'gunoh odami' ikkinchi kelishgacha davom etishini ochiq-oydin bayon etadi. 2 Thessalonians 2:3-8. U zamonning nihoyasigacha aldov ishini davom ettiradi. Vahiy beruvchi ham papalikka ishora qilib shunday deydi: 'Yer yuzida yashovchilarning hammasi, ismlari hayot kitobiga yozilmaganlar, unga sajda qiladilar.' Revelation 13:8. Ham Eski, ham Yangi Dunyoda papalik, faqat Rim cherkovining hokimiyatiga tayanadigan yakshanba muassasasiga ko'rsatilgan hurmat orqali ta'zim qabul qiladi." The Great Controversy, 578.

So'nggi jumla, Sister White "eski dunyo" iborasini Yevropani, "yangi dunyo"ni esa Amerikalarni ifodalash uchun tushunganining yana-da ko'proq dalilini taqdim etadi. Vaziyat shunday ekan, Qo'shma Shtatlar papalik hokimiyatiga ta'zim bajo keltiradi va dunyoning qolgan qismini ham xuddi shunday qilishga majbur etadi. Bu Qo'shma Shtatlarni papalik hokimiyatining ko'rsatmalariga bo'ysunuvchi sifatida aniqlab beradi. Ishayoning "bosh"ni mustahkam turish uchun anglash lozimligi haqidagi aniqlashi va urg'usi o'zining ilohiy maqsadini shunda topadiki, "bosh" ramzi tashqi bashorat yo'nalishini ham, ichki bashorat yo'nalishini ham tushunish uchun kalitga aylanadi.

Chunki Suriyaning boshi Damashqdir, Damashqning boshi esa Rezin; oltmish besh yil ichida Efrayim xalq bo'lmaydigan darajada parchalanadi. Efrayimning boshi Samariyadir, Samariyaning boshi esa Remalyoning o'g'lidir. Agar sizlar ishonmasangiz, albatta sobit bo'lmaysizlar. Ishayo 7:8, 9.

Oxirgi kunlarda, ya'ni har bir payg'ambarning guvohligi kuchda bo'lgan vaqtda, "sening xalqingning talonchilari" vahiy-ni barpo etadilar. Bashorat Ruhi hokimiyatiga ko'ra va

Habakkukning ikki muqaddas jadvalida ifodalangan Adventizmning asosiy haqiqatlariga muvofiq, “talonchilar” Rimning ramzidir. Miloddan avvalgi 200-yilda butparast Rim tarixga birinchi marta kirib kelganida, ular oxirgi kunlarning zamonaviy Rimining timsoli bo‘ldilar. Ana shu bashoratli haqiqat oxirgi kunlarning bashoratli vahiyini barpo etadi, va agar siz zamonaviy Rimning “boshi” papalik hokimiyati ekanini ko‘rishni rad etsangiz, shubhasiz, barqaror qilinmaysiz.

“Dunyo bo‘ron, urush va nizolar bilan to‘lib-toshgandir. Shunga qaramay, bitta boshchilik — papalik hokimiyati — ostida xalq Uning guvohlari timsolida Xudoga qarshi chiqish uchun birlashadi.” Testimonies, 7-jild, 182.

Eshitishga quloqlaringiz bo‘lsa, shuni anglab olishingiz mumkinki, Masih davridagi yahudiylarning asosiy muvaffaqiyatsizliklaridan biri shunda ediki, ular “soyani” “mohiyat” deb bildilar. Xochdan oldin ham, xochdan keyin ham yahudiylar o‘zlarining sajda tizimidagi timsollarga ishonidilar va Antitipni rad etdilar. Ular “soya”ni “mohiyat” deb da‘vo qildilar va shu tariqa ilhomlangan yozuvlarda, oxirgi kunlarda ham soyani mohiyat deb biladigan bir xalqni qoldirdilar.

Amerika Qo‘shma Shtatlari yirtqichning suratini yaratganida, ular yirtqichning soyasini yaratadilar. Ular mazmunning soyasini yaratadilar, chunki surat timsoldir. Amerika Qo‘shma Shtatlarini, u yirtqichning suratini yaratgan paytda, Zamonaviy Rimning ramzi sifatida aniqlash — qadimgi Isroilning Buyuk Antitipni rad etishi va xochga mixlashi bilan qiyoslashdir.

Amerika Qo‘shma Shtatlari sening xalqingning qaroqchilari, degan nuqsonli qarashni o‘rgatayotganlar tip va antitipdan foydalanishlari haqida ko‘p gapiradilar; ular ko‘pincha Amerika Qo‘shma Shtatlarini mahluqning surati deb belgilaydilar va qandaydir tarzda Amerika Qo‘shma Shtatlarini mahluqning surati deb belgilashning o‘ziyoq Amerika Qo‘shma Shtatlari “qaroqchilar” ekanini isbotlaydi, deb o‘ylaydilar. Agar ular rostdan ham o‘zlarini “tip va antitip”ning asosiy tamoyillari boshqarishiga yo‘l qo‘yganlarida edi, ular tez orada Xudoning Kalomida qayta-qayta tipik tarzda ko‘rsatilgan Amerika Qo‘shma Shtatlarining bashoratli roli Amerika Qo‘shma Shtatlarini papalik hokimiyatiga bo‘ysungan qudrat sifatida belgilashini ko‘rgan bo‘lardilar. Ular mahluq tayanch nuqtasi bo‘lmasa, mavjud bo‘lmagan mahluqqa bir suratni nisbat berish bema‘nilik ekanini ko‘rgan bo‘lardilar. Mahluqning suratini belgilab bera oladigan yagona narsa mahluqning o‘zidir, chunki oynadagi vahiyda suratni o‘rnatadigan narsa papalik hokimiyatidir.

Qo‘shma Shtatlarning vahshiya bir surat hosil qilishi haqidagi bashoratning parallel chizig‘i — haqiqiy protestantizm shoxi Masihning suratini hosil qiladigan paytdir. Bu shakllanish ayniqsa Doniyor kitobining o‘ninchi bobida aniqlab ko‘rsatiladi; o‘sha yerda Doniyor “marah”, ya‘ni “ko‘zgu” vahiyini ko‘radi. Doniyor Masihni ko‘radiganlarni ifodalaydi, va shu tariqa ular Masihning fe‘l-atvorini aks ettiradilar. Agar Masih haqidagi vahiy Doniyorga taqdim etilmaganida edi, u Masihning fe‘l-atvorini aks ettirishga qodir bo‘lmagan bo‘lardi. Ichlarida Masihning suratini hosil qilish ma‘nosida o‘ninchi bobda Doniyor orqali ifodalangan bir yuz qirq to‘rt ming kishi Uning fe‘l-atvorini ko‘rishlari kerak. Ko‘rish orqali ular o‘zgartiriladilar.

Ammo biz hammamiz, yuzimiz ochiq holda, xuddi oynadagidek Egamizning ulug‘vorligini tomosha qilib, Egamizning Ruhi orqali ulug‘vorlikdan ulug‘vorlikka o‘sha suratga

aylantirilmoqdamiz. 2 Korinfliklarga 3:18.

Doniyor o'ninchi bobda ko'rgan "marah" vahiyni ibroniycha ta'rifi shunday: "vahi; shuningdek (sabab ma'nosida) oyna: —ko'zgu, vahi." Oldingi oyatda "shisha" deb tarjima qilingan yunoncha so'z o'zini oynada ko'rishni, ya'ni aks etganini ko'rishni (majoziy ma'noda) anglatadi: —oynadagidek ko'rmoq.

Yoqub ham ko'zgu bilan bog'liq bir haqiqat yo'nalishini bayon qiladi.

Chunki kimki kalomni eshituvchi bo'lib, ammo uni bajaruvchi bo'lmasa, u oynaga o'zining tabiiy yuzini qaragan kishiga o'xshaydi. Chunki u o'ziga qaraydi-da, ketadi va darhol qanday odam bo'lganini unutadi. Ammo kim ozodlikning mukammal qonuniga sinchiklab qarab, unda sobit qolsa, u unutuvchan eshituvchi emas, balki amal qiluvchi bo'lib, bu kishi o'z ishida barakali bo'ladi. Yoqub 1:23–25.

Agar biz haqiqatni sevsak va shu bois Kalomning ijrochisi bo'lsak, unda biz boqadigan ko'zgu — ozodlikning mukammal qonunidir; ammo agar biz haqiqatni sevmasak va shundan keyin, Doniyor bilan birga bo'lganlar qochib ketganlarida qilganidek, o'z yo'limizdan ketsak, unda ko'zgu shunchaki o'zimizning aksimizdir.

"Xudoning qonuni — insonni qanday bo'lsa, shunday holda to'liq aks ettiradigan va uning oldida to'g'ri qiyofani tutib turadigan ko'zgudir. Ba'zilar bu tasvirdan yuz o'girib, uni unutadilar, boshqalari esa go'yo bu ularning fe'l-atvor nuqsonlarini davolagandek, qonunga nisbatan haqoratimiz laqablarni ishlatadilar. Yana boshqalar esa qonun tomonidan mahkum etilgan holda, o'z gunohlariga tavba qiladilar va Masihning xizmatlari orqali imon bilan nasroniy fe'l-atvorini kamol toptiradilar." Faith and Works, 31.

Daniyor o'zini oynadagi vahiya ko'rmadi; u Masihni ko'rdi, U Yoqubning mukammal ozodlik qonunining komil timsolidir.

"Masihning yerdagi hayoti ilohiy qonunning mukammal aksidir. Unda hayot ham, umid ham, nur ham bordir. Unga qarang, va siz xulqdan xulqqa o'sha ayni o'xshashlikka o'zgartirilursiz." Signs of the Times, 1910-yil 10-may.

Hayvonning surati hayvonni aks ettiradi, va hayvon suratining shakllanishi Xudoning xalqi uchun ulkan sinov bo'lib, ular orqali ularning abadiy taqdiri hal etiladi. Protestan cherkovlari Amerika Qo'shma Shtatlari hukumatini o'z nazoratiga olganlarida, ular papalik hokimiyati hamisha qo'llab kelgan cherkov-davlat tizimining bir suratini barpo etgan bo'ladilar. Xuddi shu davrda Masihning surati Uning oxirgi kunlardagi xalqida hosil qilinadi. Shunga qaramay, Doniyor bilan birga bo'lganlar vahiyni ko'rmadilar, chunki ular vahiya qochib ketdilar.

Masih siymosining shakllanishi sajda qiluvchilarning ikki toifasining namoyon bo'lishini yuzaga keltiradi. Bir toifa aks ettirish tamoyilini rad etadi. Aks ettirish tamoyili ko'zgu orqali ifodalanadi, chunki Masih samoviy ruhiy haqiqatlarni ifodalash uchun tom ma'nodagi yerga oid narsalardan foydalanadi.

“Masihning masallar orqali bergan ta’limotida ham Uning dunyoga bo‘lgan O‘z missiyasidagi ayni o‘sha tamoyil ko‘rinadi. Biz Uning ilohiy fe‘l-atvori va hayoti bilan tanish bo‘lishimiz uchun, Masih bizning tabiatimizni O‘z zimmasiga oldi va oramizda yashadi. Ilohiylik insoniyatda zohir qilindi; ko‘rinmas ulug‘vorlik ko‘rinadigan insoniy shaklda namoyon bo‘ldi. Odamlar noma’lumni ma’lum orqali bilib olishlari mumkin edi; samoviy narsalar yerlik narsalar orqali ochib berildi; Xudo insonlar qiyofasida zohir qilindi. Masihning ta’limotida ham shunday edi: noma’lum ma’lum orqali tasvirlandi; ilohiy haqiqatlar esa xalq eng yaxshi tanish bo‘lgan yerlik narsalar orqali ochib berildi.”

“Muqaddas Yozuv shunday deydi: ‘Iso bularning hammasini xaloyiqqa masallar bilan so‘zladi; ... toki payg‘ambar orqali aytilgan ushbu so‘z bajo bo‘lsin: Og‘zimni masallar bilan ochaman; dunyo bunyod etilganidan beri sir saqlanib kelgan narsalarni bayon qilaman.’ Matto 13:34, 35. Tabiiy narsalar ruhiy haqiqatlarni ifodalash vositasi bo‘ldi; tabiatdagi hodisalar va Uning tinglovchilarining hayotiy tajribasi yozilgan Kalom haqiqatlari bilan bog‘landi. Shu tariqa tabiiy olamdan ruhiy shohlikka yetaklar ekan, Masihning masallari insonni Xudo bilan, yerni esa osmon bilan birlashtiradigan haqiqat zanjirining bo‘g‘inlaridir.” Masihning Masallardan Olingan Saboklari, 17.

Aks ettirishning ruhiy tamoyili Masihni ifoda etuvchi ko‘zguga boqish orqali amalga oshadi, va “marah” vahyi sababiy vahiy bo‘lgani uchun, ko‘zgudagi Masih surati insoniyatda ham Masih suratini hosil qiladi.

Qo‘shma Shtatlar vahiyga asos bo‘ladi, deb da’vo qilish, Doniyorning haykali Masihga asos bo‘ladi, deb da’vo qilish bilan barobardir. Masih O‘zining fe‘l-atvori va faoliyati haqidagi vahiyini asoslaydi, masihga qarshi esa o‘zining fe‘l-atvori va faoliyati haqidagi vahiyini asoslaydi. Vahiy ko‘zgu orqali aks etadigan narsadir, va vahiy talonchilar tomonidan asoslanadi. Yirtqichning tasvirini, tasvirni yirtqichning o‘zi deb bilib, noto‘g‘ri tushunish parallel chiziqlarni hosil qiladi.

Tavba qilmagan odam oynada o‘zini ko‘radi; yoki agar u Xudoning qonunini ko‘rsa ham, uning talablaridan qochishga uringan holda bu qonunni mensimay tashlaydi. Tavba qilgan odam esa ko‘zguda Masihni va Uning qonunini ko‘radi. Amerika Qo‘shma Shtatlari papalik hokimiyatiga qarab, uni takrorlash orqali papalik hokimiyatining timsolini hosil qiladi. Dajjol Amerika Qo‘shma Shtatlari tomonidan takrorlanadi.

Lusifer Xudoning siyosiy va diniy taxtlarida o‘tirishni istadi.

Ey tong o‘g‘li, ey Lusifer, osmondan naqadar yiqilding! Ey xalqlarni zaiflashtirgan, yerga naqadar qulatilding! Chunki sen yuragingda deding: “Men osmonga chiqaman, taxtimni Xudoning yulduzlaridan yuqoriga ko‘taraman; shuningdek, shimol chekkalaridagi jamoat tog‘ida o‘tiranman; bulutlarning yuksakliklaridan yuqoriga chiqaman; Eng Oliy Zotga o‘xshash bo‘laman.” Hizqiyol 14:12–14.

Shayton mahdiyajonning ziddidir, papalik hokimiyati ham shundaydir. Papalik hokimiyati jamoatda o‘rnatildi va Yevropaning siyosiy taxtlari ustidan hukmronlik qildi. Doniyor kitobining o‘ninchi bobidagi sababiy qaraydigan ko‘zgu, uning ruhiy tatbiqida ko‘rilganda, unga boqayotganlarni Masihning suratiga aylantiradi. Ana shu haqiqat mahdiyajonning zidligi haqidagi

chiziqni boshqaradi. Bir xalq yoki bir shaxs o'sha qaraydigan ko'zgu vahiyiga nazar tashlaganida, u sababiy ta'sir hosil qiladi, chunki u o'z suratini unga boqayotgan shaxsda yoki xalqda qayta hosil qiladi, va bu esa yo Masihning suratini, yo mahluqning suratini paydo qiladi. Bu Doniyor orqali tasvirlangan ayni ta'sirga paralleldir. Doniyor uchun vahiyini o'rnatgan Zot Masih edi, Qo'shma Shtatlar mahluqning suratini yaratganida esa, u uchun vahiyini mahdiyajonning ziddi o'rnatadi.

Bu fikrlarni keyingi maqolada davom ettiramiz.